

Jarmila Psotníčková

Rodokmen Jana Evangelisty Purkyně (Praha 1937)

Před několika lety (1930, pozn. ed.) pokusil se archivář Janda sestavit rodokmen Purkyňův a použil k tomu záznamů z gruntovních knih a matrik politického okresu roudnického. Několik schemat rodových, jím sestavených a částečně uveřejněných - v mnohých bodech však se rozcházejících, bylo jedním z popudů k této studii, která má být zatím krátkým přehledným příspěvkem k chystané jubilejní literatuře o Janu Ev. Purkyňovi (17. 12. 1787 - 28. 7. 1869), od jehož narození uplyne v prosinci 1937 sto padesát let.

Až dosud nejstarší známý záznam o členech rodu Purkyňů je z roku 1520 z Hostěnic a týká se **Václava Purkyně**, jenž v té době tam hospodařil na statku (pozdější číslo 5), náležejícím doksanskému klášteru. Osada datuje prý svůj původ z 9. století, z doby knížete Hostivíta. Kosmas nazývá ji ve své kronice Hostovětice, čteme o nich v Palackém i Erbenovi. Dnes (1937, pozn. ed.) jsou přifařeny k Brozanům. Byla to původně klášterní ves, později vladýcký statek s tvrzí, na němž se připomínají páni z Růže a Roudného a dále Zajícové z Valdeka. V 16. století dostala se do majetku panství Brozanského. Do té doby také spadá přesídlení rodu Purkyňů (**Václavův syn** zatím nezjištěného křestního jména) z Hostěnic do blízkých Brozan, kde **Pavel Purkyně** - přímý Václavův vnuk, žil r. 1613 na statku s pozdějším č. 39.

Z dětí Pavlových dcera Marta se provdala za Jana Kuknáka a zdědila po otci Pavlovi statek č. 39, později zvaný Kuknákovský, kdežto syn **Matěj Purkyně** se roku 1613 přizemil na statek č. 14 do Budyně nad Ohří. I toto město bylo založeno Hostivítem. Roku 1336 se Budyně dostala do majetku Jana Zbyňka z Valdeka, který ji koupil od Jana Lucemburského. Roku 1613 přešla do majetku Adama ze Šternberka. Posledním majitelem Budyně se stal Gundakar hrabě Dietrichstein, který k ní koupil také Libochovice a jihočeské Vlachovo Březí. Od 17. století jsou Purkyňové soustředěni v Budyni. Žijí tam až podnes potomci po ženských členech rodu Purkyňů v rodině Řeháčkově (rodina krejčího p. Ferdinanda Řeháčka a holiče p. Bedřicha Řeháčka). Od jmenovaného Matěje Purkyně s jeho druhou manželkou Alžbětou Maštalířovou z Budyně č. 27 dá se již souvisle odvodit celý rodokmen Purkyňů, který až po naši dobu je zastoupen celkem třinácti generacemi.

Z Hostěnic, jak je zjištěno, šířil se rod také podél Ohře na sever do Litoměřic, ale dosud se ne našly údaje, kdy se tak stalo. Podle nově nalezeného dokladu z roku 1617 v městském archivu litoměřickém (který doplňuje nále z Palackého datovaný r. 1615) je patrné, že Purkyňové tu žili začátkem 17. a snad již koncem 16. století. Níže plné znění zápisu.

Šebestián Purkyně, měšťtín města tohoto Litoměřice, předstoupiv před pány šesti soudce téhož města a tu s dobrým rozmyslem svým oznámil: jakož jest Ludmila, manželka jeho léta 1599 všecek stateček svůj aneb spravedlivost svou, kterouž pod tímto právem měla, k témuž Šebestiánovi Purkyňovi, manželci svému, mocně zřídila: že týž Šebestián všecku tu spravedlivost a statek svůj, kterýž pod tímto právem má, jako dům vedle fortny Zásadské v městě se vším jeho příslušenstvím, zahrádku v Zásadí mezi zahrádkou Komínkovic a pana Matěje Lukasa. Item vinici v Aujezdě, ležící vedle vinice pana Symona Fryče a pana Voldřicha Kraupy i cokoliv měl a míti mohl a jak by se to jmenovati mohlo, to všecko řídí a dává mocně dotvrzené manželce i dítkám svým, takž meze a právo, jakož sám měl a užíval, k jmění dříve (a die) drženému požívání nad tím sobě žádné moci nepozůstavuje. Jestliže by se jaké pozdější řízení téhož Šebestiána při tomto právu našlo, to tímto řízením kazí, maří a v nic obrací, a aby překancelováno bylo žádá. Actum v pátek po slavné památce vzkříšení pána našeho Ježíše Krista 1617. (Liber Divisionum et Cessionum pag. 493).

O této litoměřické větvi rodu nevíme dosud mnoho, protože v místních matrikách záznamu nenacházíme. V Purkyňově životopise v Riegrově slovníku naučném (psán prý na podkladě sdělení samého J. E. Purkyně) je uvedeno, že rod vzešel z Litoměřic. Už jsme uvedli, že Litoměřice jsou teprve dalším místem rozšíření rodu, a jak z dalšího bude patrné, litoměřická větev

nedala bezprostřední předky Janu Evangelistovi. Jak už Tiefertunk uvádí, jméno Purkyňů bylo v Litoměřicích rozšířeno od 16. století; litoměřičtí Purkyňové byli vyznání evangelického, jako většina obyvatel tohoto města, jež přímo odmítalo přijmout za měšťany osoby katolického vyznání. A Purkyňové byli velmi vytrvalí vyznavači víry pod obojí, vytrvalí až do důsledku, jež přivedilo vítězství císařských vojsk na Bílé hoře: nacházíme je na listině těch, jejichž majetek byl konfiskován při komisi inquisitionis ob rebellionem, skončivší v Litoměřicích své práce 19. prosince 1626.

Konfiskace nedolehly na všechny obyvatele stejně, jen část ztratila celý majetek, jsouc zařazena do 1. třídy odsouzených. A do té byli zařazeni i Šebestián a Samuel Purkyňové, kteří opustili svůj dům u Pokratické brány, své četné vinice pod Radobýlem a v Újezdě i svou zahradu u Pokratic a odešli z Čech. Jistě doufali, jako skoro všichni ostatní emigranti, že se vrátí do svých domovů. Máme ale zprávy jen o Danielovi Purkyňovi, že se vrátil do Litoměřic za saského vpádu a ujal opět opuštěný majetek ve městě. Ale ne nadlouho. Sasové byli donuceni odtáhnout z Čech a s nimi odešli i ti, kteří se z emigrace vrátili s tolika nadějemi. Opustili znovu zem a jejich majetek byl znovu konfiskován: při konfiskační komisi frýdlantské dne 25. ledna 1634 čteme o měšťanech litoměřických a mezi těmi, jimž odňat všecken majetek, nalézáme i Daniela Purkyně. Purkyňové zmizeli z Litoměřic natrvalo. Jejich majetek dostal se částečně (vinice pod Radobýlem) už r. 1635 do jiných rukou, zbytek roku 1636. Litoměřičtí Purkyňové zmizeli pak v Německu - pro nás navždy.

Můžeme proto sledovat jen Purkyně budyňské a díky záznamům velmi podrobně a úplně. (Rod zde pokračoval synem výše uvedeného Matěje Purkyně a jeho druhé ženy roz. Maštalířové, kterým byl **Jiří Purkyně**, řezník a hostinský *1652, +1676. Z jeho manželství s Dorotou NN z Budyně, zemřelou 1692, přišel na svět **syn Matěj Purkyně**, zemřel před rokem 1716, jeho ženou byla Kateřina rozená Drábková z Budyně č. 53, *1664, +1740. V Budyni Purkyňové žili téměř 300 let. V polovině 18. století přešli pak do sousedních Libochovic, kde se 17. prosince 1787 narodil Jan Evangelista. Nejstarší členové rodu podle zachovaných zápisů byli živnostníci, hlavně řezníci, kteří se současně zabývali zemědělským hospodařením.

Dokladem k tomu, že se živnost řeznická dědila z otce na syna, je zápis v cechovních knihách z roku 1700. Mnozí Purkyňové dosáhli značného majetku a zastávali v Budyni významná místa, jak vyplývá z několika úředních záznamů z veřejných knih budyňských. V Budyni jsou ještě dnes (*1937, pozn. ed.*) dva domy označované jako Purkyňovské. Jeden u bývalé brány slánské, druhý u brány roudnické. U těchto budyňských generací je zajímavé sledovat nejen značnou rodovou populaci, ale i častá úmrtí. Jejich životní průměr se pohybuje mezi 45 - 55 roky. Příčiny úmrtí u starších generací nejsou známy, úmrtí kdy zasáhla epidemie morová (1700) nebo cholera (1830) nelze počítat. Případů příbuzenských sňatků, nebo opětovného vstupování do manželství po ovdovění, případně uzavírání sňatků i třikrát - je mnoho a nutno s nimi počítat jako s faktory velmi závažnými. Také ta okolnost, že členové rodiny Purkyňů uzavírali sňatky se členy rodin, jež i po několik generací byly navzájem spřízněny, by nasvědčovala určité rodové ochablosti. Důsledek se jeví ve vývoji dalších životních osudů posledních generací.

Roku 1748 stěhuje se **Kašpar Purkyně** (syn výše zmíněného Matěje Purkyně a Kateřiny rodem Drábkové, děd Jana Evangelisty) z Budyně do Libochovic, oženiv se s ovdovělou Františkou Germanovou (Jan Evangelista Purkyně píše ji Jermonová), dcerou váženého libochovického občana Berky. Stal se nájemcem hostince "Zelená hora" (nyní Černý orel), který byl vystavěn r. 1695 obcí libochovickou, když byla 1687 postavena na škodu obce u Starého mlýna při Ohři pod zámkem panská hospoda. Kašpar Purkyně záhy rozšířil svůj majetek o polnosti a r. 1750 odkoupil od měšťana Chládků domek (později č. 29) zvaný Makovcovský, v němž pak žil od r. 1753 jako soukromník, když přestal být nájemcem v městském hostinci.

Jak je z koupí těchto nemovitostí patrné, domohl se značného majetku, takže při soupisu válečných kontribucí patří do 2. třídy poplatníků. Jaké vážnosti se těšil, vyplývá z toho, že v roce 1761 byl zvolen do městské rady libochovické a ještě téhož roku měl se stát purkmistrem. Dříve však, než mohl být zvolen, zemřel na jaře téhož roku (dne 29. 3. 1761) na plicní neduh ve stáří 40 let.

Syn jeho **Josef Purkyně** vstoupil po studiích v oseckém klášteře do služeb knížete Dietrichsteina. V panských službách byl nejprve ve Vlachově Březí, kde se seznámil s Rozálií Šafránkovou, se kterou se roku 1787 oženil. Rozbor této zajímavé rodiny, jejíž členové žijí dosud (*1937, pozn. ed.*) v jižních Čechách, bude proveden v jiné studii. V letech 1784-85 byl Josef Purkyně povolán vrchností na panství do Libochovic, kde jako knížecí kontribuční byl zaměstnán až do své smrti v r. 1793. Jako úředník panství bydlel v zámku a měl také v užívání panskou zahrádku v blízkých Poplzech.

Se svou manželkou Rozálií roz. Šafránkovou (zemřela 29. 10. 1834), která pocházela ze selské rodiny v Borčicích blízko Vlachova Březí, měl Josef Purkyně tři syny: Jana Evangelistu *1787 v Libochovicích, Josefa *1791, a Emanuela, který se narodil v Budyni r. 1789 a v druhém roce věku zemřel. Do Budyně byl otec Josef tehdy úředně na čas z Libochovic přeložen. Byla zde již uvedena nápadná krátkověkost většiny předků J. E. Purkyně. I jeho otec zemřel stár 48 roků. První výjimkou jest právě **Jan Evangelista Purkyně** (1787 - 1869) nehledíme-li k nedoloženým údajům, jež sám s pochybností zaznamenává, o vysokém věku dvou žen z rodu, z nichž jedna se měla dožít sta let.

Až k Janu Evangelistovi nemůžeme mnoho sledovati dědičnost v rodině Purkyňů, tu lze zachytit teprve od šedesátých let 19. století. Je přirozené, že tu vycházíme od nejvýznačnějšího člena rodu, tj. Jana Evangelisty, který i svorným soudem ciziny je označován za geniálního badatele a objevitele. Byl to typ převážně vizuální, jak svědčí už jeho nadšení pro krásy přírody. Neméně příznačné pro něho je, jak ve svých vzpomínkách nikdy nezapomíná zdůraznit krásu či "škaradost" dívek a žen, s nimiž se setkal. Byl bystrým pozorovatelem a objevovatelem tak neobvyklého postřehu, že budil u současníků úžas. Jeho záliba v mikroskopických studiích mluví také pro tyto schopnosti. Byly však u něj vyvinuty i schopnosti akustické a smysl pro hudbu. Jako školák učil se hrát na housle a hrával v kostele libochovickém. Horlil pro lidové písně, jimž rád naslouchal. Cítil v sobě také sklony básnické a nutno připomenout též jeho činnost v Umělecké besedě. Vynikal však i schopnostmi technickými. Měl nejen manuální zručnost (velmi dobrý kreslič), nýbrž i technickou invenci: vymýšlel a konstruoval fyziologické přístroje a byl zakladatelem mikroskopické techniky. I jeho organizační schopnosti svědčí o technickém založení.

Mohutný tvůrčí duch a svérázná osobnost byly u něj spojeny s výraznou tváří, která svedla četné malíře, aby ji portrétovali (J. Mánes, P. Maixner, syn Karel). Zvláště pak to byl Jaroslav Čermák, který použil postavy Jana Evangelisty na několika svých obrazech alegorického rázu. A je třeba zdůraznit, že použil ji vždy tam, kde šlo o vystižení vůdčí postavy, zůstávající neochvějnou v nejzávažnějších okamžicích. Je známo, že u dnešních (*1937, pozn. ed.*) členů rodiny Purkyňů převládá talent přírodovědecký, právě tak jako z tělesných znaků je u většiny nápadně vysoké široké čelo a tvar nosu. V rodině se dědil také všeobecně řečeno talent vizuální, projevující se jednak značným nadáním malířským, případně jiným výtvarným.

Toto nadání pochází zřejmě už z ascendance Jana Evangelisty, protože již jeho bratr, prof. vídeňské techniky **Josef Purkyně** byl vynikajícím architektem. Také byl vychován jako stipendista Dietrichsteinů v Mikulově a ve Vídni, kde absolvoval techniku a později se tu habilitoval. V opaku k Janu Evangelistovi, který se dlouholetým pobytem v cizině neodnárodnil, vídeňský Josef Purkyně se stal Rakušanem. Specialisoval se na vodní stavby a tak byl zván k důležitým projektům a stavbám v Haliči, na Balkán a do části Itálie, tehdy Rakouskem obsazené. Zde se také r. 1820 oženil s Italkou, s níž měl pět dětí. Při pracovním vypětí se však nervově zhroutil a není ani dobře známo místo (snad Štýrský Hradec) a doba, kdy zemřel.

Jeho syn Ing. Jan Purkyně (*1824 Wien, +1891 Rjeka) pracoval jako lodní strojník v Terstu, kde se seznámil s Angličankou Elise Wachelor z Greenwichu, s níž se oženil. Usadil se trvale v Benátkách, jsa zaměstnán u válečného námořnictva. Oba manželé zemřeli před dosažením 55 let věku (Elise v roce 1892). Ze tří Janových sester víme pouze o Nině, že byla nadanou herečkou. Janovi synové byli tři - nejmladší Jan (*1876 Rjeka) je nyní ve Vídni s manželkou jménem Katrin Sinkowich. Prostřední syn byl lodní technik Oskar (*1872 Rjeka, +1926 tamtéž), a nejstarší syn nesl jméno Robert, (*1868 Terst) zručný mechanik. Ten byl zaměstnán jako strojník v obchodní námořní strojírně ve Rjece (*Rijeka, dnes severní Chorvatsko, dříve it. Fiume, pozn ed.*). S manželkou Normou Grillo (*1876 Rjeka) má syna Oskara (*1900 Rjeka, manželka Carmen Bescocca), který je sekretářem tamní banky. Oskar je na Jadranu již plně aklimatisován a má dvě dcery: Foscu (*1930 Rjeka) a Marii Luisu (*1934 Rjeka).

K usnadnění přehledu Purkyněů rozdělíme přímé potomky na větev lounskou, jejímž zakladatelem je Emanuel Purkyně (starší syn Jana Evangelisty) a větev pražskou, kterou v 1. generaci reprezentuje Karel Purkyně (mladší syn Jana Evangelisty). Obě větve se ve výskytu talentů liší tím, že ve větvi lounské převládají hudebníci, v pražské větvi výtvarníci. Nadání přírodovědecké je však oběma liniím společné.

Lounská větev

Emanuel Purkyně (*1831 Vratislav, +1882, manželka Emilie Braunová) působil jako profesor na lesnické škole v Bělé pod Bezdězem. Věnoval se botanice, k níž jevil zájem už od dětství, takže později zanechal studia lékařského a studoval přírodní vědy. Několik prací, uveřejněných v odborných časopisech, svědčí o jeho přírodovědeckém talentu. Mnoho cestoval po Balkáně, Itálii a Rusku. Ovládal všechny slovanské i klasické řeči, byl i neobyčejně dobrým hudebníkem a dobře kreslil. Nevhodné prostředí nedalo rozvinout jeho všestrannému talentu do té míry, jak by byl potřeboval. Zklamání, jež mu přinesl neúspěch při universitní kariéře, ukončilo předčasně jeho život.

Jeho dcera Julie Purkyňová, nadaná klavíristka, stala se učitelkou hudby a jazyků v Hradci Králové. Zemřela neprovdána v 52 letech r. 1928 na srdeční mrtvici.

Bratr její Otakar Purkyně (1861-1915) po lékařských studiích se usadil v Lounech, kde působil jako primář. Jeho žena Emilie pocházela ze známé advokátské rodiny Hilbertů. Otakar byl rovněž nadaným hudebníkem a byl znám svou neobyčejnou pamětí. Zemřel v 54 letech též na srdeční mrtvici.

Z jeho čtyř synů nejstarší Otakar (1892-1920) se také věnoval medicíně. Krátkou dobu prakticoval u svého otce a po návratu z vojenské služby se stal sekundářem v Brně. Jeho nadání bylo všestranné, skončil však jako jeho děd ve 28 letech. Bratr jeho Jan (*1896) byl posluchačem práv. Po otci zdědil hudební talent, bohužel během studia těžce onemocněl. Třetím ze synů byl Emanuel (1895-1929, RNDr., manželka Marie roz. Macháčková z Loun). Ten po přírodovědeckých studiích pracoval ve Státním zdravotním ústavu. Zemřel v 34 letech po úrazu, který si způsobil jízdou na motocyklu. Jeho zajímavá extempore z doby vojenské činnosti jsou zachycena v románu "Rozchod" (Praha 1935) od jeho osobního přítele K. Konráda. Čtvrtý syn Jiří (*1898), profesor obchodní školy v Hradci Králové, je zajímavý značnou podobou Janu Evangelistovi. S manželkou Marií roz. Pižlovou původem ze Slaného mají dvě dcery - Ludmilu (*1928) a Miladu (*1932), narozené v Hradci Králové.

Pražská větev

Karel Purkyně (*11. 3. 1834 Vratislav, pokřtěn 12. 4. 1834 jmény Karel Veliký, Asmund, Nathanael, Ferdinand, Placidus) - mladší syn Jana Evangelisty, jevil už od časného dětství nadání výtvarné. Stál vysoko nad svou dobou v padesátých a šedesátých letech 19. století, byl činný i jako umělecký kritik. Dnes už není pochyby o tom, že Karel, ač zemřel příliš mlád, byl jedním z nejvýznačnějších českých malířů a jedním z průkopníků novodobého našeho malířství (viz. F.X. Jiřík: Karel Purkyně. Nakl. Jan Štenc, Praha 1925). Mnoho cestoval a byl rozený bohém. Zemřel na uremii ve 34 letech. Jeho žena Marie, rozená Wiedermannová - v hudebním školení žačka Bedřicha Smetany, pocházela z rodiny hudebně i herecky talentované. Její matka byla členkou přední pražské scény a pohostinsky vystupovala i v Berlíně a Vratislavi, stejně jako její manžel - barytonista.

Hudební talent matčin a výtvarný otcův se přenesl na jejich dceru, malířku Rozalii (Růženu) Purkyňovou (*1864) provdanou za spisovatele Rudolfa Pokorného. V tomto případě dědičnost vynikne nejnápadněji.

Růženin bratr Ing. Jan Purkyně (1860-1909) po absolvování české techniky v Praze se proslavil v oboru technické hygieny, kde uplatnil zkušenosti ze svých četných cest a dosáhl autoritativního postavení i v zahraničí. Zemřel po úrazu. Jeho žena Eliška roz. Čapková, původem z Libochovic, významná pracovnice v ženském hnutí, byla členkou Národního shromáždění v letech 1920 - 1925. Ze tří jejich dětí Miroslav Purkyně je inženýrem architektem (manželka Zdena a syn Miroslav v Praze) a se starším bratrem Janem Purkyně (manželka Josefa, syn Jan, gymnasista v Praze) jsou zaměstnání u Zemského úřadu. Jejich sestra Olga Purkyňová (*1906) je provdána za advokáta Otakara Fibingera, potomci žijí v Novém Bohumíně.

Druhý Růženin bratr Cyril Purkyně (*1862), náš významný přírodovědec, dříve profesor geologie na technice, stal se po válce ředitelem Státního geologického ústavu. U něho se přírodovědecký talent projevil nejvýrazněji, nejsa stíněn žádným jiným. Prvním jeho zájmem byla botanika, a to srovnávací anatomie rostlin, později pak geologie, v níž se stal uznávanou autoritou. Jeho syn JUDr. Cyril Purkyně je nadaný entomolog.

Na snímku vlevo je dům ve Spálené ulici (zbořený r. 1927), kde v 1. patře býval Purkyňův fyziologický ústav a ve druhém Purkyňův byt, ve kterém 28. 7. 1869 zemřel.

Na místě tohoto nárožního domu (Spálená / Purkyňova) je dnes budova banky, čp.74 / 2, kterou zdobí původní pamětní deska s bronzovým portrétem J. E. Purkyně.

Pamětní desku vytvořili J. V. Myslbek, K. V. Mašek a A. Wiehl. v roce 1883

Při posuzování vlohových vlastností rodiny Purkyňů vyšli jsme od nejznámějšího jejího člena Jana Evangelisty, u něhož se poprvé objevil tak složitý komplex vloh. Nemáme ovšem dnes možnosti posoudit jejich závislost na vlohách jeho předků, ale máme doklady o tom, že řada jich vynikla nad průměr venkovských živnostníků a zemědělců. V potomstvu Jana Evangelisty dá se již dědičnost sledovat dobře. Z dosavadního přehledu můžeme učinit závěr, že v mnohých případech nastalo jejich štěpení, takže nacházíme členy rodu s převládajícími vlohami výtvarnými, tj. technickými a uměleckými na jedné, a badatelskými tj. přírodovědecko-lékařskými na druhé straně.

Literatura a odkazy

- Liber civium. Radnice města Budyně nad Ohří.
- Liber antiquitatum et iurium Doxanae sub. Lit. D. Rkp. Národní a universitní knihovny v Praze.
- Zemské desky 136 K 27 (Odhad dědin Z. Zajíce z Hazmburku, 1613). Zemský archiv v Praze.
- Liber divisionum et cessionum. Archiv města Litoměřic nad Labem.
- Registra trhu o peněz kladení seznání a Quittancy od Letha Panie MDCLXXII. (Památky J.E. Purkyně. Komitét Purkyňův v Libochovicích, Praha 1887).
- Archiv ministerstva vnitra v Praze, Stará manipulace C 215 L 7. No 88.
- T. V. Bílek: Dějiny konfiskací v Čechách po r. 1618. Praha 1883.
- K. Tiefertunk: O poměru řeči české k německé v Litoměřicích. Čas. Nár. musea, XLVIII, 477.
- Děje města Libochovic n. Ohří s odvoláním na zemské desky a jiné pův. prameny. Vypravuje A. Kaubek, c.k. okres. přednosta etc. Litoměřice 1874, tiskem Vendelína Morauera, nákladem spisovatele. 407 s.
- Dějepisný místopis města Libochovic nad Ohří se zvláštním zřetelem k okolí. Sepsal Josef Čapek, říd. učitel v Libochovicích. Roudnice, tiskem A. Mareše, nákladem vlastním, 1878, 175 s.
- Dějiny města Budyně nad Ohří. Na základě zápisů vl. důst. J.K. Rojka, bývalého zdejšího děkana, starých zápisů města Budyně, jakož i památek cechovních, sestavil a sepsal Antonín Janda, učitel v Budyni n. O. V Roudnici, nákladem vlastním, tiskem A. Mareše, 1892, 223 s. + 2 tab.
- A. Janda: Záhada o tom, zdali se náš věhlasný fyziolog Jan Ev. Purkyně narodil v Libochovicích, či-li v Budyni nad Ohří. Časopis českých lékařů, LXIX, 1930, s. 416-418.
- Dějepis pomníku Purkyňova v Libochovicích. Sepsal Josef Čapek, řídící učitel, Roudnice, nákladem vlastním, tiskem A. Mareše, 64 s.
- J. E. Purkyně: Vzpomínky na vlastní mládí v Libochovicích prožité. Roudnice 1887.
- A. Janda: Škola a pře s děkany o pole. Školka v Budyni n. O. Sborník historického kroužku XXXIII, 1962.
- Život a dílo Jaroslava Čermáka. Výtvarný odbor Umělecké besedy Praha, 1930.
- Riegrův Slovník naučný, Ottův Slovník naučný a Doplňky.
- C.V. Wurzbach: Biographisches Lexicon des Kaisertums Österreich, XXIV, 93, Wien 1872.
- Sebrané spisy Jana Nerudy. Praha, Topič 1915.
- F. X. Jiřík: Karel Purkyně. Nakladatel Jan Štenc, Praha 1925.

Sestaveno v Ústavu pro fyziologii rostlin UK Praze za přednosta profesora Dr. B. Němce, vydáno s podporou Eugenické komise 1. odboru Masarykovy Akademie práce. Zvláštní otisk ze Sborníku MAP, r. 11, 1937, vyd. nákladem Purkyňovy společnosti, sdružení pro studium osobnosti a díla J. E. Purkyně v Praze. Praha 1937.